

F. t. l. vedr. straffeloven og forskellige andre love

2.2.4. Beskyttelsesprincippet, det passive personalprincipp, universalprincippet mv.

2.2.4.1. Straffelovens § 6 og § 7 suppleres af straffelovens § 8, nr. 1-6, hvorefter der er dansk straffemyndighed for en række handlinger, som er foretaget i udlandet, uanset om gerningsmanden har tilknytning til Danmark.

Det drejer sig bl.a. om en række handlinger, som krænker særlige danske interesser, herunder den danske stats selvstændighed, sikkerhed, forfatning mv. eller en forpligtelse, som gerningsmanden efter dansk lovgivning har pligt til at iagttage i udlandet, jf. straffelovens § 8, nr. 1 og 2, om *beskyttelsesprincippet* (også kaldet *realprincippet*).

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 87-96.

2.2.4.2. Dansk straffemyndighed omfatter endvidere handlinger, som er foretaget uden for folkeretligt anerkendt statsområde (f.eks. om bord på fremmed skib, der befinder sig på åbent hav), og som er rettet mod personer med dansk tilknytning, jf. straffelovens § 8, nr. 3, om *det passive personalprincipp*. Straffemyndighed er dog i dette tilfælde betinget af, at handlinger af den pågældende art efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 måneder (i disse tilfælde, vil straffemyndigheden også kunne støttes på straffelovens § 7, stk. 1, nr. 1, hvis også gerningsmanden har dansk tilknytning).

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 96-97.

2.2.4.3. Herudover omfatter dansk straffemyndighed kapring af fly og skibe mv. (jf. straffelovens § 183 a), uafhængigt af hvem og hvor, handlingen er foretaget, samt andre handlinger (f.eks. terrorisme) omfattet af en mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken Danmark er forpligtet til at foretage retsforfølgning, jf. straffelovens § 8, nr. 4 og 5, om *universalprincippet*.

Straffelovens § 8, nr. 5, vedrører pligter, der følger af »mellemfolkelig overenskomst«. Udtrykket omfatter traktater, konventioner, protokoller og lignende internationale retsinstrumenter. Bestemmelsen giver dansk straffemyndighed, hvis Danmark i henhold til en mellemfolkelig overenskomst er forpligtet til at have jurisdiktion. Dette gælder også, selv om konventionen mv. giver mulighed for at tage forbehold over for denne forpligtelse. Uden for anvendelsesområdet for straffelovens § 8, nr. 5, falder derimod de konventioner mv., hvorefter der er mulighed for – men ikke pligt til – at have jurisdiktion.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 98-105.

2.2.4.4. Endelig omfatter dansk straffemyndighed efter straffelovens § 8 tilfælde, hvor udlevering til retsforfølgning i et andet land afslås, forudsat bl.a. at

handlingen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år, og også er strafbar i gerningslandet (dobbelts strafbarhed), jf. straffelovens § 8, nr. 6, om *repræsentationsprincippet* (også kaldet *princippet om aut dedere aut judicare*).

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 105-106.

2.3. Anvendelse af udenlandsk ret

Når en lovovertrædelse påtales her i landet, skal afgørelsen såvel om straf som om andre retsfølger af handlingen (f.eks. rettighedsfortabelse og konfiskation) som udgangspunkt ske efter dansk lovgivning, jf. straffelovens § 10, stk. 1. Dette gælder, uanset om handlingen skal anses for at være foretaget i Danmark eller i udlandet.

Det er imidlertid ikke udelukket at tage hensyn til udenlandsk ret under en dansk straffesag. Dette gælder bl.a., hvis der under sagen skal tages stilling til spørgsmål af civilretlig karakter. Det kan således være relevant at inddrage udenlandsk ægteskabslovgivning, hvis det f.eks. skal afgøres, om der i det pågældende land er stiftet et gyldigt ægteskab med den følge, at indgåelse af et nyt ægteskab i Danmark er strafbart efter straffelovens § 208 om bigami.

Efter straffelovens § 10, stk. 2, 1. pkt., er der endvidere i visse tilfælde pligt til at tage hensyn til lovgivningen på gerningsstedet, når straf udmåles her i landet for handlinger foretaget på en anden stats territorium. Bestemmelsen finder efter ordlyden anvendelse i de sager, hvor dansk straffemyndighed bygger på straffelovens § 7, stk. 1 eller 2, og hvor der således gælder et krav om dobbelt strafbarhed. Grundsætningen i straffelovens § 10, stk. 2, 1. pkt., finder dog tilsvarende anvendelse, når retsforfølgning finder sted på grundlag af straffelovens § 8, nr. 6, der ligeledes er betinget af dobbelt strafbarhed.

Straffelovens § 10, stk. 2, 1. pkt., indebærer, at der i de omhandlede tilfælde ikke må idømmes en straf, som overstiger strafferammen efter gerningslandets lovgivning. Dette gælder dog ikke i de tilfælde, hvor den danske straffesag omhandler kvindeligt omskæring eller seksuel udnyttelse af børn begået i et fremmed land af personer, der på gerningstidspunktet havde tilknytning til Danmark, jf. straffelovens § 10, stk. 2, 2. pkt.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 115-120.

2.4. Dobbelt retsforfølgning (ne bis in idem)

2.4.1. Det er et grundlæggende princip i dansk ret,